

Identifiquen restes de 50 individus prehistòrics en molt bon estat al Roc de les Orenetes

Els investigadors destaquen l'"excepcionalitat" del jaciment de Queralbs al Ripollès, en una necròpolis que va servir durant mil anys

---

L'última campanya arqueològica al Roc de les Orenetes a Queralbs, al Ripollès, ha tret a la llum 1.200 restes, la majoria humanes. Els investigadors de l'IPHES han identificat 50 individus de diferents edats, unes restes que han recuperat des del 2019. Amb només 9 m2 excavats durant aquests anys per l'alta concentració de peces, els arqueòlegs remarquen que és un jaciment "excepcional" i probablement el sepulcre prehistòric "més important" dels Pirineus pel que fa a preservació, número d'individus exhumats i localització, segons el seu codirector, Carles Tornero.

Enguany també han confirmat que la necròpolis es va utilitzar durant mil anys, des de la fi de l'edat de coure (fa 4.300 anys) fins a la meitat de l'edat de bronze (fa 3.400 anys).

"Una catifa d'ossos barrejats" és una de les fórmules que els investigadors acostumen a fer servir per referir-se al Roc de les Orenetes. Fa 50 anys un jove Eudald Carbonella va descobrir amb un grup d'amics i es va tapar l'entrada, per garantir-ne la preservació. Fa dos anys es va reobrir per iniciar un projecte d'investigació i des de llavors han aconseguit recuperar les restes de 9 m2. La cova, situada a més de 1.800 metres d'altura, és de difícil accés i té una superfície global d'uns 30 m2.

[img:https://dades.grupnacioidigital.cat/.../redaccio/arxius/imatges/202107/576_1627743849orenetes_2.jpg]

Jaciment del Roc de les Orenetes. Foto: ACN

[img:https://dades.grupnacioidigital.cat/.../redaccio/arxius/imatges/202107/576_1627743850orenetes_4.jpg]

Un fèmur trobat al Roc de les Orenetes Foto: ACN

L'alta concentració de restes humanes és una de les dificultats del jaciment. "Cada cop que s'hi enterrava una persona, es feia espai i es barrejaven els ossos; ara s'han d'aïllar les restes una a una amb la seva localització exacta per poder fer la identificació", detalla a l'ACN el codirector dels treballs i investigador de l'IPHES, Carles Tornero. Enguany també s'ha pogut constatar que aquest sepulcre col·lectiu es va utilitzar durant mil anys, una dada que demostra que tenia una "funció social i política rellevant perquè la van utilitzar diferents generacions".

L'anàlisi de les restes han permès identificar 50 individus diferents i de totes les franges d'edat, des de nounats fins a persones grans. Les mandíbules amb les peces dentals han estat clau per a la seva classificació si bé també han aparegut altres ossos com fèmurs completament sencers i vèrtebres, juntament amb fragments més petits.

[img:https://dades.grupnacioidigital.cat/redaccio/.../redaccio/arxius/imatges/202007/1200_1596192973z4.jpg]

[https://www.nacioidigital.cat/elripolles/noticia/33186/troben-restes-dotzena-infants-fa-3000-anys-al-jaciment-roc-orenete]

s-queralbs?rlc=sf]prehistòria

[https://www.naciodigital.cat/elripolles/noticia/33186/troben-restes-dotzena-infants-fa-3000-anys-al-jaciment-roc-orenete-s-queralbs?rlc=sf]Troben restes d'una dotzena d'infants de fa uns 3.000 anys al jaciment de Roc de les Orenetes de Querалbs

[https://www.naciodigital.cat/elripolles/noticia/33186/troben-restes-dotzena-infants-fa-3000-anys-al-jaciment-roc-orenete-s-queralbs?rlc=sf]La campanya d'aquest estiu permet recuperar una gran varietat d'ossos de l'edat de Bronze en un estat "excepcional"

[https://www.naciodigital.cat/elripolles/noticia/33186/troben-restes-dotzena-infants-fa-3000-anys-al-jaciment-roc-orenete-s-queralbs?rlc=sf]

[img:https://dades.grupnaciodigital.cat/redaccio/./redaccio/arxius/imatges/202010/1200_1603972649z3.jpg]

[https://www.naciodigital.cat/elripolles/noticia/33515/museu-etnografic-cedeix-iphes-peces-jaciment-roc-orenetes-al-seu-estudi-arqueologic?rlc=sf]arqueologia

[https://www.naciodigital.cat/elripolles/noticia/33515/museu-etnografic-cedeix-iphes-peces-jaciment-roc-orenetes-al-seu-estudi-arqueologic?rlc=sf] El Museu Etnogràfic cedeix a l'IPHES peces del jaciment Roc de les Orenetes per al seu estudi arqueològic

[https://www.naciodigital.cat/elripolles/noticia/33515/museu-etnografic-cedeix-iphes-peces-jaciment-roc-orenetes-al-seu-estudi-arqueologic?rlc=sf]L'anàlisi de les restes, que presenten un estat de preservació excepcional, aportarà una informació clau sobre la prehistòria recent del Ripollès

[https://www.naciodigital.cat/elripolles/noticia/33515/museu-etnografic-cedeix-iphes-peces-jaciment-roc-orenetes-al-seu-estudi-arqueologic?rlc=sf]

Els experts s'han sorprès del bon estat en què es troben, malgrat ser restes "molt fràgils" que no acostumen a recuperar-se en aquestes condicions. També han aparegut noves puntes de fletxa de sílex i restes de terrissa que formaven part de l'aixovar dels morts. Alguns fragments recuperats en aquesta campanya pertanyen a restes ja descobertes el 1972. Una informació que permetrà seguir avançant sobre aspectes com les condicions de vida, causes de la mort o tipus d'enterraments.

Apareixen més fogars a la Bauma dels Fadrins

Aquest divendres ha finalitzat la campanya que s'ha fet a un altre jaciment de la zona, la Bauma dels Fadrins, també a Querалbs. És molt més antic, fa uns 9.000 anys, i és on van viure els últims caçadors i recol·lectors de la prehistòria a Catalunya, una etapa molt desconeguda encara.

Han aparegut sis fogars nous i ara ja són deu els que suma aquest espai on es feia vida social, com ara preparació d'aliments o reparació d'eines. Així ho constaten les restes d'indústria lítica que permetrà conèixer millor com vivien i quins coneixements tenien. Els fogars també indiquen una "estada continuada i de forma sistemàtica i organitzada", segons paraules d'Eudald Carbonell. "Probablement sigui només una mostra de com devien ser els torrents amb els seus abrics, amb tot de gent fent foc" i en una mena de xarxa, afegeix.

Aquest any han continuat amb sondejos per detectar ocupacions més antigues que el mesolític, quan els caçadors i recol·lectors encara no havien començat amb les pastures. "Seria molt important perquè la bauma hauria conservat tota la informació del sistema". Els despreniments de pedres del sostre podrien haver conservat aquests nivells d'ocupació.

[img:https://dades.grupnaciodigital.cat/redaccio/./redaccio/arxius/imatges/202006/1200_1591957850z2.jpg]

[https://www.naciodigital.cat/elripolles/noticia/32960/descobreixen-querалbs-jaciment-prehistoric-dels-ultims-cacadors-re-collectors-catalunya?rlc=sf]prehistòria

[https://www.naciodigital.cat/elripolles/noticia/32960/descobreixen-querалbs-jaciment-prehistoric-dels-ultims-cacadors-re

collectors-catalunya?rlc=sf] Descobreixen a Queralbs un jaciment prehistòric dels últims caçadors i recol·lectors a Catalunya

[<https://www.naciodigital.cat/elripolles/noticia/32960/descobreixen-queralbs-jaciment-prehistoric-dels-ultims-cacadors-recollectors-catalunya?rlc=sf>]L'excavació de la Bauma dels Fadrins està liderada per Carles Tornero i Eudald Carbonell

[<https://www.naciodigital.cat/elripolles/noticia/32960/descobreixen-queralbs-jaciment-prehistoric-dels-ultims-cacadors-recollectors-catalunya?rlc=sf>]

Per poder seguir endavant amb aquesta investigació, remarca Carbonell, es necessita el suport econòmic de les administracions. L'objectiu final, conclou, és ampliar els coneixements de l'evolució humana i evitar "errors" del passat per tenir un futur millor.

Aquestes excavacions formen part del projecte Arrels, que té per objectiu descobrir el passat prehistòric de la Vall del Freser. Compta amb el suport de l'Ajuntament de Queralbs, la Generalitat i altres institucions del territori i s'està treballant en un nou conveni que permetrà també explorar altres punts de la zona.

[img:https://dades.grupnaciodigital.cat/.../redaccio/arxius/imatges/202007/576_1596193017z5.jpg]

Investigadors treballant a la Bauma dels Fadrins. Foto: ACN

Font del document:

<https://www.naciodigital.cat/elripolles/noticia/34587/identifiquen-restes-50-individus-prehistorics-roc-orenetes>